

NAŚMIEWCA (36) sb m

ną- (20), na- (9); ną- *BierEz, BudNT, KochPs, SkarŻyw* (2), *ArtKanc, WujNT* (3); na- *OpecŻyw, RejPs, BudBib*; ną- : na- *KrowObr* (8:1), *Mącz* (3:5); -é- (2) *OpecŻyw, KochPs*, -e- (2) *Mącz*; końcowe a jasne.

sg N *naśmiewca* (14). ◇ A *naśmiewcę* (3). ◇ V *naśmiewco* (2). ◇ pl N *naśmiewce* (4) *RejPs, KrowObr* (3), *naśmiewcy* (3) *GlabGad, WujNT* (2). ◇ G *naśmiewc(o)w* (6). ◇ A *naśmiewce* (1). ◇ I *naśmiewcami* (2). ◇ L *naśmiewcach* (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVII w.

Szyderca, kpiarz; derisor, irrisor Mącz, Cn; scurra, ronchisonus, calophanta, dicax, nasutus Mącz; risor Calep; ludens PolAnt; iillusor Vulg; catagelasimus Cn (36) : BierEz M3; Błogosławiony mąż/ który niewiedział władę niepobożnych/ [...] ani na łtolcu naśmiewcow nieufiadł [in cathedra pestilentiae non sedit Vulg Ps 1/1]. KrowObr 151v [przekład tego samego tekstu ArtKanc P20], 166, 240; Cavillator, Naśmiewcá/ łziderz/ Ólzuft. Mącz 42b, 32b, 86d, 242a, 356a [2 r.], 358c, 376c; BudBib Ier 15/17; ArtKanc P20; Calep 924b; że w óltáteczny czás przyidą naśmiewcy WujNT Iudae 18, s. [813], 2. Petr 3/3.

naśmiewca czyj [w tymi G sb (5), ai poss (4)] (9): tego dlá ten iako naśmiewtza boży/ má vmrzétz OpecŻyw 130; Połpołu łniemi oni naśmiewce ludzcy którzy łie tem przyflugowáli iem dla pożytkow łwoich/ nieprzełtáwáli ná mię zaocznie zgrzytác zębámi RejPs 51v; y łtaliście łie naśmiewcámi/ Syná Bożego Pána Iezu Kryłtá KrowObr 107, 106v, 107, 129v, 193v, 240; Długofz naśmiewco Chryłtułow złe czynić nieprzełtániefz? SkarŻyw 107.

W połączeniach szeregowych (5): Nos wielki prołty na na konczu zkrzywiony/ iako v łáłtrząba, znamio. naśmiewcę, łakomcę, drapieźcę GlabGad N7v, N2, P2, P8; Iesli kto brátem łię mieniác iefł porubnik/ álbo łakomcá/ álbo báłwochwálcá/ álbo naśmiewcá/ albo pijanicá/ álbo drapieźcá/ [aut avarus, aut idolis serviens, aut maledicus, aut ebriosus, aut rapax Vulg] ztákim áni iefł BudNT 1.Cor 5/12[11].

W charakterystycznych połączeniach: naśmiewca boży (2), Chrystusow, ludzki, Syna Bożego, zdradliwy.

Wyrażenia: »czasy nasmiewcow« (1): áby iey [pieśni Bogurodzica] łtárożytność wty złe czáły naśmiewcow [...] niezginęła: słowo iá od słowá zwykládem/ dla łtáropólšczyzny łrudnej/ połóże [!] SkarŻyw 357.

»natrętny naśmiewca« (1): Gdyż też ieden natrętny naśmiewcza Dyoge[ne]łowi mowíł, czom ia [ie]łt tos ty nieiefł BielŻyw 76.

Szeregi: »naśmiewca i maszkarnik« (1): áby wízelki wierny was poznáł potych łárwach iz nieiefłeście Bífkupi prawdziwi/ od Bogá połłáni/ tylko prawdziwych Bífkupow naśmiewce/ y máłłkárnicy. KrowObr 129v.

»naśmiewca i nieprzyjaciel« (2): KrowObr 107; Włtyd oczom nie dopuści poýżrzéc wzgóřę łmiele/ Widząc zewłząd naśmiewce/ y nieprzyiáciele. KochPs 66.

»naśmiewca i obmowny« (1): Od garbaticz ludzi radzą łie łtrzedz nie ktorzy iakoby oni byli chyłtry á barzo złołciwy zwłáłzcza naśmiewci y też obmowni. GlabGad P5.

Synonimy: nagrawacz, szyderz.

Cf [NAŚMIEWACZ], NAŚMIEWCA, [NAŚMIEWNIK]

AS